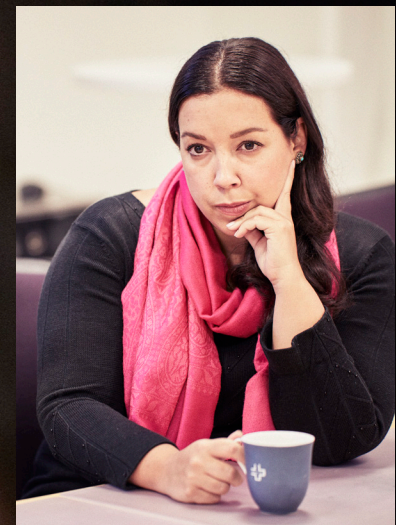

VALERIA CASTRO: Specialistläkaren inom internmedicin som fick nog efter ännu en lång dag och kväll med patienter i korridoren och stor brist på vårdplatser. Det var hon som skrev ett uppgivet Facebookinlägg som på några timmar delades över 5 000 gånger.

CAROLINE LAURSEN: Den unga sjuksköterskan som då var Vårdförbundets förtroendevalda och skyddsombud på akuten, en energisk kvinna med rättspatos.

MONIKA DJURNER: Sjuksköterska och Vårdförbundets huvudskyddsombud på Sahlgrenska. En facklig veteran som före den 17 januari 2017 hade varit med om 35 skyddsronder på akutsektionen och dessutom anmält sin arbetsgivare till Arbetsmiljöverket.

Ett fackligt samarbete som gav resultat

För över ett år sedan stod de i armkrok för att möta stormen, både bildligt och bokstavligt. Klockan 12 den 17 januari 2017 eskalerade ett av de mest uppmärksammade vårdupproren i modern tid i en manifestation utanför entrén till Sahlgrenska Universitetssjukhus i Göteborg.

Snön yrde. Vinden ven och kylan bet i skinnet.

Hundratals läkare, sjuksköterskor, undersköterskor, patienter och andra yrkeskategorier borstade av sig nysnön, blåste i visselpiporna och sa med enad röst: En annan vård är möjlig. Därinne i värmen på sjukhuset satt regionstyrelsen och höll ett till synes ordinar sammanträde.

Det unika i manifestationen var inte bara den starka rösten och den till synes spontana massreaktionen. För den här dagen hade gjorts möjlig tack vare ett unikt tvärfackligt samarbete mellan Vårdförbundet, Läkarförbundet, Kommunal och Vision. Och det var också det som gjorde rösten så stark och – skulle det visa sig – vägvinnande.

Det har gått ett drygt år när vi sammanför tre av de som befann sig i stormens öga. Sedan de smått kaotiska veckorna i början av 2017 har de inte setts allihop för att i lugn och ro reflektera över vad som hände, egentligen. Så det blir ett känslösamt möte där allt väller upp igen. Tre starka kvinnor som tog sin demokratiska rätt att berätta naket och uppriktigt om den verklighet de alla arbetade i på Sahlgrenska.

VALERIA: Jag hade de senaste åren sett hur duktiga kollegor hade slutat på grund av den pressade arbetsmiljön. Efter en tolv timmar lång arbetsdag i en oetisk och patientosäker arbetsmiljö rann bägaren över. Jag skrev inlägget på Facebook och gick och la mig. Morgonen därpå brakade det loss...

MONIKA: Det var då jag såg det, inlägget. Och jag tänkte: "Wow, en läkare har fått nog. Nu kan det ta fart!".

CAROLINE: Det var aldrig nåt snack – vi skulle göra det här tillsammans, tvärfackligt.

VALERIA: Ja, det tvärfackliga var vägen framåt för att verkligen leda frågorna in i ett fokus. Vi är ett team på jobbet, då var det självklart med ett tvärfackligt engagemang.

MONIKA: Under hela den här intensiva perioden hade vi "tillsammans" som ett mantra. Vi behövde en stor armé av läkare, sjuksköterskor, undersköterskor och alla andra för att orka. Det gav kraften och vi lutade oss mot varandra när det var som kämpigast.

Både manifestationen och det som hände i samband med den, uppmärksammades rejält i media. Radio, TV och tidningar berättade och arrangerade debatter. Och i fokus stod dessa kvinnor med sina stöttande fackförbund i bakgrunden.

CAROLINE: Vi hade ju rätt i sak hela tiden och det behövdes inga tolkningar. Det var lite som en straffspark där resultatet var att få till en förändring som gynnar alla, både patienter och personal.

MONIKA: När jag nu tänker tillbaka på manifestationen blir jag tårögd! Vi hade ju ingen aning om det skulle komma nån över huvud taget. Men så, när klockan slår tolv, så vänder jag mig in mot entrén. Det väller fram människor i arbetskläder, foppatofflor, patienter, göteborgare som kom inifrån stan, läkare med stetoskop. Jag ryser över hela kroppen nu.

CAROLINE: Nu i efterhand är jag så stolt. Just då var det som en torktumlare, ibland övermäktigt. Men vi fick till dialogen, politikerna besökte vår arbetsplats och det blev starka möten där folk till och med grät öppet. De mötena gav en väldigt stark dos av verkligheten.

VALERIA: Ja, det har blivit en öppnare kultur mellan arbetsgivare och anställda. När vi säger ifrån är det inte vardagligt gnäll, då är det på riktigt. Vi ser oss som patienternas advokater som tillvaratar deras rättigheter och då kan ingen tysta oss.

MONIKA: Det blev hårt ett tag. Jag blev uppkallad till en chef som sa att jag förstörde Sahlgrenskas varumärke. Men idag skulle jag säga att det vi gjorde och som förändrade Sahlgrenskas tystnads-kultur till en öppen dialog har stärkt varumärket.

VALERIA: När jag sitter här idag så känner jag en sån kärlek för de som varit med, mina fackliga systrar och bröder. Det finns en stolthet över Sahlgrenska, vår arbetsplats. Och vi visade tillsammans att det är möjligt att förändra, även när det ser nattsvalt ut.

MONIKA: Vi gjorde det! Gemensamt fick vi till förändringar på sjukhuset som gjort arbetsmiljön bättre för oss som jobbar. Vårt uppror har bidragit till att hela sjukhuset nu tar ett bättre ansvar för patientsäkerheten.

Det här är en av medlemsberättelserna ur Vårdförbundets verksamhetsberättelse 2017. Läs flera på vardforbundet.se/verksamhetsberattelse.